

ARNHEMSE SCOURANT

ZONDAG 29 JANUARI.

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal in de week wordt uitgegeven, op Zondag, Dinsdag, Woensdag, Donderdag en Zaterdag, is f. 5. in de drie maanden.

De prijs der Advertentien is, van een regel, en voor elken regel, daarboven 35 centen, behalve 35 centen zegelrecht voor elke plaatsing.

De verandering van den heer VAN HALL over de bevoegdheid der Kamer

De beraadsliging over het adres der Amsterdamsche kooplieden heeft de heer VAN HALL de rol van minister van buitenlandsche zaken gespeeld.

Geleijk bij vroegere gelegenheden trachtte hij wederom de Kamer het standpunt te doen kennen, waarop de ministers zich geplaatst zien. De minister houdt zich veel met standpunten op, hoe weinig het valse standpunt heeft.

Eene onmatig lange inleiding, wat de hoofdzaak is; een poging zelfs van betoog, maar enkel om te wijzen tot andere; en eindelijk, eenige opmerkingen, of valsch geredeneerd, of niets afdoende, maar de belangrijke redenering der ministers.

Wat is nu dat standpunt der ministers? Zij hebben hunne verantwoordelijkheid niet op de Kamer of te schrijven; want door hunne onderbrekingen blijven zij voor dat tractaat verantwoordelijk. Deze verantwoordelijkheid kan niet anders overgenomen worden, dan door de Kamer het ontwerp van wet aan, dat is, keurt zij het gansche tractaat goed; zoo kan er niet langer van verantwoordelijkheid der ministers de sprake zijn: want de Kamer heeft deze door haar goedkeurend votum gedekt. De Kamer heeft bij de natie de verantwoordelijkheid daarvan op zich genomen: niet één lid der Kamer heeft hier eene persoonlijke verantwoordelijkheid, gelijk de minister bedoeld, maar zij denken aan hunne zedelijke verantwoordelijkheid jegens de natie, en in dien zin spraken zij van verantwoordelijkheid.

Doet de minister sprak noch meer *abracadabra*. Of hij noch moeten wij het anders noemen, van niet altijd ten bewijze dat de ministers de verantwoordelijkheid niet van zich trachten af te werpen, het volgende hooren: Indien de goedkeuring van U.E. Mogenden niet op het gansche tractaat gevorderd wordt, is de verantwoordelijkheid der ministers reeds gedeeld. Wij vermenen die, door ook de goedkeuring van U.E. Mogenden te vragen? Door hoe veel dagen of uren verjaart dan de ministeriele verantwoordelijkheid? Wij dachten in onze onnoozelheid, steeds dat de ministeriele verantwoordelijkheid eerst met de realisatie zoude begonnen hebben, en wij zien dat die reeds geïndigd zou zijn, indien de minister niet, uit lauzere goedheid, wel wat gelden gelieven te verlenen.

De heer VAN HALL noemt de minister den heer LUZAC en de met dezen consteming denkende leden te genstaak van het stelsel der grondwet, die de verandering eerst dan in de zaak willen brengen, nadat die, ten opzichte van den vreemdeling, niet wien behandeld is, onherstelbaar is geworden. Alsof die leden zich niet even zeer op het grondwet beriepen als de ministers, en als

of zij vermogten een in hunne oogen grondwettig bevelstel opheffen, dewijl zij het in beginsel afkeurden.

De minister van binnenlandsche zaken, was, het is niet te onzen, maar het is niet, vroeger immer van die beperkte bevoegdheid aan de Staten-Generaal bij het sluiten van verdragen gesproken had. De heer VAN HALL was hier zeer ongelukkig in het aanhalen eener verandering, welke in 1840 in de afteeling van den heer LUZAC bij art. 58 (nu 57) voorgesteld werd. Want behalve dat dit nog niet bewees, dat het voorstel van den heer LUZAC zelf kwam, zou de vraag, ook bij de aanneming van dit voorstel, volmaakt dezelfde gebleven zijn. Doch buitendien, sedert wanneer is het de gewoonte om boeken vol te schrijven ten einde te beloozen, dat tweemaal twee noch drie, noch vijf, maar vier is?

Eene tweede opmerking betrof het door den heer LUZAC aangemerkte, omtrent de ongerijmdheid; dat een verdrag, door koning en Staten-Generaal goedgekeurd, later door het volk alleen zoude kunnen worden gewijzigd. Dit bezwaar is volstrekt onoplosbaar. Maar neen, wij vergissen ons; weer eenen zoo grooten staatsman, als onzen minister van justitie, is niets te moeilijk. Zijn Edel Mogende heeft zich beloozen, dat deze zijne redenering door niemand was opgelost geworden.

«Ik voltooie aan Zijn Edel Mogendens wensch, door welke oplossing te geven. Hetgeen Zijn Edel Mogende gezegd heeft is of onjuist, of onverschillig. Het is onjuist in den zin, waarin de grondwet tot nu toe is opgevat, en mijnes trachtens moet begrepen worden, — waarin die reeds is toegepast bij een arrest van den Hoogen Raad, dat, namelijk, de koning, de onbepaalde bevoegdheid behoudende om met vreemde mogendheden tractaten te sluiten, daarbij ook bepalingen kan maken, die op de wetten (niet op de grondwet) invloed uitoefenen. Een door de Staten-Generaal, omdat het alstand van grondgebied inhoudt, goedgekeurd tractaat, heeft geene meerdere kracht dan eene wet.

In de veronderstelling, daarentegen, van de weinige tegenstanders van het stelsel, dat wetten als wetten geacht moeten worden, is de predenering van geene betekenis, want deze vorderen altijd eene wet. In de ogen van dezen kan de ongerijmdheid, welke de geerde sprekter meende te kunnen bewijzen, niet aanwezig zijn. Deze redenering, die behalve, heeft, even aan als vele dergelijke redeneringen, eenige kracht.

Ongelukkig maar, dat de minister het betoog der onjuistheid van het bezwaar, door den heer LUZAC aangevoerd, op eene valsche onderstelling grondt. Al is den koning bij de grondwet de bevoegdheid gegeven om tractaten te sluiten, zoo blijft hij evenwel daarbij steeds aan de wet gebonden; en het strijft niet het gezond verstand, dat hij alleen iets zou kunnen veranderen, wat hij gezamenlijk met de vertegenwoordigers zou bepaald hebben. De Hooge Raad heeft het beslist, maar eene zwartw. maakt geene witte. Wanneer men bij het sluiten van tractaten den koning boven de wet verheft, heeft men de eerste stap gedaan,

om hem daarbij ook boven de grondwet te stellen.

In het bewijs van de ongerijmdheid van het bezwaar, is de minister mede zeer ongelukkig, daar hij de kracht van het argument niet gevat heeft. De heer LUZAC zegt, indien het gansche tractaat door ons goedgekeurd moet worden, moet ook eene wet, en daar eene wet kan opgeheven worden, heeft men dan den koning in zijn praerogatief niet belemmerd op eene wijze, welke de grondwet niet kent? Ingewikkeld erkent de heer VAN HALL dit, maar daarmee erkent hij tevens de ongerijmdheid, tot welke zijn stelsel leidt.

Eene derde opmerking van den minister betrof het zeggen van den heer LUZAC, dat, wanneer de Staten-Generaal alleen over de ruiling en den afstand van grondgebied beslist, deze bij koning goedgekeuring noodwendig op de voorwaarden zullen letten, onder welke geen plaats vonden. De heer VAN HALL hoort dit in fraaie wijze handelen. Doch hij schijnt niet in te zien, dat het groot verschil is eene ruiling of eene afstand goed te keuren, dewijl de bedingen, waaronder geruild of afgestaan wordt, voordelig schijnen, of een tractaat goed te keuren, dat ook andere dingen behaalt, welke met de ruiling en den afstand niet in verband staan. Het eerste is eene beoordeeling van gronden, zonder welke geen onderzoek van een ontwerp van wet mogelijk is; het laatste is zich rechtstreeks met iets geheel vreemds inlaten.

In de vierde opmerking schitterde de wijsprekenschap van den heer VAN HALL in al haren luister. Eindelijk ter vierde beroep ik mij op de lessen der voorbeelden welke de geschiedenis ons oplevert. Het eerste voorbeeld moeten wij nemen van eene dergelijke splitsing tusschen de bepalingen van eene en dezelfde overeenkomst? van eene dergelijke splitsing, eveneens en strijd met de bepalingen van het staatsrecht, als met die van het burgerlijk recht? of van eene splitsing, welke in onze grondwet niet is uitgedrukt en welke niet overaan te brengen zou zijn met dien rithmen zin, met dien afloop van alle klagenstigheid, waarvan U.E. Mogenden bewijzen hebt gegeven?

Voor deze aandoenlijke reden hadden wij nimmer ingesien tot welke usuelheden de heer LUZAC zijne medelieden wilde verleiden? Eene goedkeuring slechts van een gedeelte van eene en dezelfde overeenkomst? Het ware iets ongehoords in de geschiedenis der diplomatie en van het staatsrecht, en daarvoor moet de wet durven. Daarvan is het voorbeeld te geven: — de gedachte doet ons beven. Doch nog veel meer schrikken wij op het denkbeeld, dat zoo iets in strijd is niet alleen met het staatsrecht, maar ook, het wel, met de bepalingen van het burgerlijk recht. Men zegge niet, dat de staatsrecht hier wonderlijk uit de lucht komt vallen, dat is maar, omdat men het niet begrijpt, wel loei, het is immers duidelijk, dat het tegen de eerste beginselen van het burgerlijk recht strijdt, dat de Staten-Generaal zouden meenen alleen bevoegd te zijn tot de goedkeuring van dat gedeelte van het verdrag,

dat over het grondgebied handelt. Dat spreekt immers van zelf: de minister heeft nog in zijnen blakenden ijver vergeten, dat iets dergelijks even strijdig is met de wijsbegeerte van het regt, en met de eerste beginselen der strafvordering.

Doch geheel overwonnen buigen wij het hoofd, nu de minister zoo duidelijk uit den bergemden vrede van Madrid in 1526 en dien van Kamerijk in 1529" bewezen heeft, dat de woorden *dezelve* en *op dezelve* van art. 57 der grondwet niet zien op ruiling en afstand van grondgebied, maar op ieder tractaat, welke vreemdsoortige dingen daarin ook bijeen mogten gevoegd zijn, zoo er slechts eene roede gronds bij afgestaan wordt. Waarlijk, die logica is zoo voortreffelijk, dat wij voor haar en voor zijne diepe geschiedkundige nasporingen den minister dank zeggen, en hem verzekeren dat deze zijne redevoering zekerlijk nog lang van hem zal doen spreken.

Buitenlandsche berigten.

TURKIJE.

Constantinopel, 24 jan. De Porte heeft het verlot geweigerd om een Fransch consulaat in Sophia te stichten, dewijl Frankrijk daar geene handels- of staatkundige belangen kan hebben. De heer de Bourqueney is nu voornemens den heer Ducloux in Barna als consul te vestigen, en zal daarvoor aan de Porte verlot vragen.

RUSLAND.

Alexander von Humboldt heeft aan de *Académie des Sciences* te Parijs het volgend verslag, omtrent de goudwinning in Rusland, over het jaar 1842, medegedeeld. Deze bedroeg, namelijk, in het vorige jaar 16,000 kilogrammen, waarvan voor Siberië alleen meer dan 7846 kilogrammen komen. Eene buitengewoon groote goudpexite werd den 7den november, bij de beek Tachkon-Targunka, op eene diepte van drie meters, gevonden. Zij weegt 36 kilogrammen en is in het museum der bergwerken, te St. Petersburg, nedergelegd. De grootste goudpexite, welke men tot dus ver uit het Uralink-gebergte kende, woog 10 kilogrammen. Deze goudmassa van 36 kilogrammen is de grootste, die men ooit op aarde, in een stuk, gevonden heeft. Volgens *Alexander von Humboldt*, heeft men in het jaar 1502 op het eiland Hayti eene pexite van 14—15 kilogrammen gevonden. Deze ligt in de zee, en ging bij de schipbreuk verloren, bij welke, in den veroveringstrijd van Amerika, *Babodilla*, *Roldan* en de krijgshaftige *Guarionex* verdronken. Eene andere door haar zwaarte merkwaardige goudpexite werd in het jaar 1821 in Noord-Amerika, in Noord-Carolina, in het graafschap Anson, gevonden; deze woog meer dan 21 kilogrammen. De onlangs in Rusland gevonden is dus verreweg de zwaarste.

Van de Russische grenzen, 3 jan. Uit Tiflis hebben wij berigten tot den 18sten december. Onder de stammen van het gebergte ging het sedert eenigen tijd zeer onrustig toe, en men meende dat zij zich tot een groote gemeenschappelijke onderneming voorbereiden. Tot op dien tijd was er echter nog niets van belang voorgevallen, met uitzondering van eenen aanval op de Russische verdedigingslinie, welke, wel is waar, aan de Russen veel volks kosto, maar anders zonder gevolg bleef, daar zij het veld behielden. Afzonderlijke, vooral nachtelijke overvallen komen dikwijls voor, hetgeen de dienst der Russische troepen zeer moeijelijk maakt. Naar het schijnt hebben de Tscherkessiers eenen aanval tegen de nieuw gebouwde forten in den zin, en tegen deze zullen waarschijnlijk eenige grotere ondernemingen gericht zijn.

— Uit het koninkrijk Polen verneemt men nog altijd klagten over de onderdrukking der katholieke godsdienst door de Grieksche kerk. (F. M.)

ZWITSERLAND.

Argentan. Sedert eenige dagen verneemt men bij gerucht, dat de vrije ambten weder onrustig beginnen te worden, ja zelfs dat er reeds weder ongeregelheden hebben plaats gehad. Gisting schijnt er ongetwijfeld te heerschen, en zelfs de *Schweizerbode* verraaft eenige bezorgdheid; zij vermaant hare aanhangers tot waakzaamheid, en waarschuwt voor overijlingen. Van de andere zijde dreift men het oprigten van radicale vereenigingen, en meent tegenover deze het organiseren van veiligheids-genootschappen, ter bescherming van

orde en rust, te moeten aanraden. Wij hopen dat deze wolken zich weder verstaan zullen. (B. Z.)

DUITSCHLAND.

Van den Mein, 22 jan. Sedert eenigen tijd zijn er verontrustende berichten in omloop, dat van eene zekere zijde bij den bondsdag voorstellen zouden gedaan zijn, welke eene beperking van de bevoegdheid der standenvergaderingen in Duitschland ten doel hebben. Men roept er bij, dat deze voorstellen niet zonder ondersteuning gelieven zijn. — De hoop op eene algemeene wet op de drukpers verlaagt weder, daar van vele zijden bezwaren daartegen worden ingebracht. De zaak heeft veel moeijelijks, en wanneer desniettegenstaande eene wet tot stand komt, zoo zal het in ieder geval eene zeer strenge zijn.

— Niet ver van Sessen, in het Brunswijksche, verbrandde onlangs eene afgelegen molen; van de acht bewoners kwamen er zeven om het leven; alleenlijk een bloozinnige leerjongen, wiens verklaringen geen het minste licht verspreidden, redde zich door de vlugt. Men heeft alle redenen om te vermoeden, dat de brand door eene rooverbende is aangestoken, en men geloof dat de ongelukkige offers door de roovers, hetzij vooraf vermoord, of, wat nog erger is, gebonden zouden zijn.

PRUISSEN.

Stettin, 19 jan. Sedert eenige dagen staat hier, voor rekening des staats, eene korvet van 16 kanonnen op stapel; dezelve wordt door den scheepsbouwmeester *Elbertshagen*, die praktische studien op de werven van Amerika, Engeland en Frankrijk gemaakt heeft, gebouwd, en zal waarschijnlijk nog in dit jaar voltooid zijn. De korvet wordt op de wijze der fregatten zamengesteld, met het doel om jongere scheepsbouwmeesters in het bouwen van oorlogschepen te onderwijzen. Dit zal echter tevens het eerste oorlogschip van Pruisen en van het tolverbond zijn, daar onze kusten, behalve eenige kanoneerbooten, nog geene oorlogschepen bezitten.

Keulen, 25 jan. Het koninklijk ministerie heeft bevolen, dat de *Rheinische Zeitung* met den 1sten april van dit jaar zal ophouden.

ENGELAND.

Londen, 25 jan. Tot algemeen leedwozen verneemt men, dat de toestand van den heer *Drummond* zoo seer is verergerd, dat er nauwelijks eenige hoop op zijn behoud overblijft. Er hadden zich tot tweemaal toe ontstekingen en ook andere ongunstige verschijnselen opgedaan.

Nopens den moordenaar *M. Naughten* verneemt men, dat hij de uiterste onverschilligheid aan den dag legt; nogtans scheen hij gisteren meer tot nadenken over zijnen toestand te komen. Men heeft wegens zijne vorige betrekkingen opgespoord, dat hij vroeger in Glasgow op eene eerlijke wijze den kost als draaijer had verdiend; dat hij laatstelijk gedurende geruimen tijd zijnen arbeid had opgegeven, later beweerd hebbende, dat hij naar Frankrijk was geweest. Hij is slechts 20 jaren oud. Het schijnt, dat hij de pistolen, waarmede hij de misdaad volvoerd heeft, eerst onlangs gekocht heeft. Men schijnt het er minder dan vroeger voor te houden, dat *M. Naughten* krankzinnig is. Men heeft 750 p. st. bij hem gevonden, zijnde de opbrengst van den verkoop der huizen, die hij van zijnen verleden jaar gestorven vader in Glasgow had geerfd.

Ware het niet om den aanslag tegen sir *R. Peel's* secretaris, men zou niet veel gewigt gehecht hebben aan een voorval, den hertog van *Wellington* overkomen. Een knaap liep hem, namelijk, zoo hij zegt bij ongeluk, op straat zoo onrecht tegen het lijf, dat de hertog bijkans ter aarde was getuimeld. De knaap heeft drie uren in de gevangenis doorgebracht.

— De *Standard* van heden avond zegt, dat Lord *John Russell* het voornemen had, om als amendement op het adres voor te stellen, dat er eene commissie van onderzoek naar den toestand des lands benoemd zouden worden. Hij hoopte daardoor vele Tories, die met sir *Robert Peel* niet te vreden zijn, aan zich te trekken.

— Ongeveer 2000. mijnwerkers in Monmouthshire hebben zich, eenige dagen geleden, verzameld, met het doel, om de overigen tot het verlaten van den arbeid te dwingen, en andere ongeregelheden te plegen; maar de waakzaamheid der autoriteiten heeft de uitvoering dezer plannen in tijds verhinderd.

— Blijkens eenen brief van *Badaguy*, gedagteekend den 14den oktober 1842, was het alhier te huis behoorend schip, de *New Times*, van 200 ton, den vorigen dag bij *Alguay* in de lucht gesprongen, zoh-

der dat eenige sporen van den kapitein of de veelekwipaadjes gevonden waren, zoodat de berigten hen allen voor verongelukt hield.

— Een onzer oppositie-bladen heeft dezer dagen weerd, dat er weder onderhandelingen gevoerd worden, om, door een huwelijk van de koningin *Isabella* en oudsten zoon van don *Carlos*, de zaken van het Schotse eiland voor goed te regelen, welk ontwerp Frankrijk vooruitgezet en door Oostenrijk ondersteund zou worden. Het bedoelde blad nam deze gelegenheid te baat, om zich te beklagen, dat de Britsche minister van buitenlandsche zaken, wat de Spaansche aangelegenheden betrof, onder den invloed stond van onder-secretaris, den heer *Abington*, door en door een *Carlist*.

FRANKRIJK.

Parijs, 25 jan. Morgen zal de koning zich in het hôtel der Invaliden begeven, om den eersten steen te leggen aan de graftombe van keizer *Napoleon*.

— De lijsten ter opneming der namen van de afvaardigden, die het woord over het adres wenschen te voeren, zijn heden morgen opengesteld geworden. De geestdrift tot het inschrijven is zoo groot, dat onderscheiden afgevaardigden, ten einde hunne namen het eerst te kunnen inschrijven, de Kamer sedert heden avond zes uren niet verlaten hebben; deze hebben zijn: *Cornu*, *Gustave de Beaumont*, *Ardaud*, *Casparin*, *de Lacquenilla* en de markies de *la Roche-Jacquelin*.

— Te Malta is onlangs de Fransche pakethoof *Le Tor* aangekomen, aan wier boord een zonderling in de gevolgen treurig voorval had plaats gegrepen. Te Livorno had zich namelijk een zeer rijk Engelse reiziger als passagier op dit schip begeven, die spoedig zijn ongenoegen te kennen gaf, dat het schip achtige weder hem verhinderde op het dek heen te wandelen. Bij het toezien van de ongemakken en verveling, noemt hij de toevlugt tot bestellen van eenen maaltijd, rijkelijk genoeg om de honger en den dorst van 30 menschen te bevredigen. Zet zich bij deze ontzettende menigte van schotels flesschen neder, en toen hij, na verloop van eenige uren, genoodzaakt is zich te bed te doen brengen, bemerkt men, dat alles ledig is. Bij het aanblik van den dag is hij, ten gevolge van dit hevige misdaden tegen de verveling, dood in zijne slaapplek gevonden.

— De ontvangsten der posten beliepen in het jaar 1825 in Frankrijk 34 millioen; in 1830, 34 millioen; in 1835, 37 millioen, en, in 1841, 48 millioen franken. Binnen 20 jaren tijds zijn dezelve verdubbeld. In het jaar 1830 werden gemiddeld dagelijks 174,000, in het jaar 1841 echter, 253,000 particuliere brieven door den post bezorgd, behalve de officiële correspondentien, welke ongeveer het derde gedeelte bedroegen. Aan geld werd, in het jaar 1825 slechts 9 millioen, in 1841, 22 millioen franken door den post verzonden.

— In de laatste vijf jaren hebben de honoraria van het schrijven van theaterstukken, welke in Parijs door de departementen gegeven werden, 3,967,950 franken bedragen. Dit geeft gemiddeld jaarlijks 793,590 franken.

Binnenlandsche berigten.

Gorinchem, 24 jan. Gisteren avond, tussen 7 en half zeven ure, is de Huisdensche stoomboot hare terugvaart van Rotterdam, even boven *Woudschem*, door het mistige weder en de daardoor veroorzaakte donkerheid, op eene krib in de Maas vast geraakt, zoodat zij zich genoodzaakt zag, hare reus te staken en de passagiers, ongeveer 120 in getal, den dijk af te zetten; van waar deze hunne reis verder te voet hebben vervolgd. De stoomboot, welke vast zit, zal niet dan met veel moeite weder in het water kunnen gebragt worden.

Mengelwerk.

Het Russische verbodsteisel.

Ter verdediging van het Russische verbodsteisel wijst men veelal op het bestaan van fabrieken in Polen en Rusland, en telt men die ondernemingen op. Eerdertusschen komt het minder daarop aan, of er fabrieken bestaan — want dat is een natuurlijk gevolg van een steisel van afzondering — maar hoe zij bestaan tot voordeel of nadeel van het algemeen. Hierom nu kan men een feit aanvoeren, dat het gebrek en hooploosheid der door kunst te voorschijn gerode Poolisch-Russische industrie bewijst — de wijze, namelijk, op welke de invoer van vreemde fabriekstoffen plaats heeft. Naar evenredigheid staan de lijnwaad-fabri-

in Polen op den hoogsten trap; het land brengt veel wol voort; fabriekanten en arbeiders zijn uit Pruisen naar hunne oude markten uitgeweken en hebben op sommige plaatsen, zoo als, bij voorbeeld, te Kalisch, zeer uitgebreide fabrieken opgericht. Laten wij dus de wol-fabrieken als de voordeligste voor Polen tot voorbeeld kiezen. De Russische belasting (1) op het lijnwaad belooft 150 ten honderd; of een el lijnwaad, waarvoor Pruisen twee thalers kost, kan, zonder dat het bedrag zijne toevlugt neemt, in Polen, wanneer men niet eens de kosten van vervoer mederekent, voor vijf thalers verkocht worden. Natuurlijk wordt het grootste deel van het lijnwaad nu door den handel verkregen, hetzij door smokkelaars, hetzij door aankoop van de tolbeambten; gene banen zich niet het geweld eener weg over de grenzen, deze lijn het niet zelden, door hen, bij voorbeeld, tot een spel uit te noodigen en veel te laten winnen, en te brengen, om hunne manschappen naar eene plaats te brengen, waar zij de balen, welke men binnenland wil, niet zien kunnen. De winst op dezen smokkelhandel wordt gewoonlijk op 25 pCt. gerekend; de andere zaken op wat mindere, bij andere op wat meer. Daar evenwel de fabriekant of koopman niet onbedenklijk met de smokkelaars en tolbeambten in strijd kan staan, zoo wordt die premie door de Russische beide komende personen, joden en afwisselend, nog zeer verhoogd. Dit is ook het geval met de vervoering, welke zij, die die goederen over de grenzen laten brengen, schuldig zijn; daar niet alleen somtijds koopwaren aangehaald worden, maar ook door de smokkelaars zelve somtijds vernietigd worden en derhalve verliezen aan den afzender door eene premie van verzekering vergoed moeten worden. Van daar betaalt de fabriekant aan zijnen afzender in Polen, Silezië en Pruisen 50 à 60 pCt. voor het binnengaan van zijn lijnwaad in Polen, dus omstreeks 500 thalers voor goederen, welke 1000 thalers waard zijn, daar hij, wegens het groote gevaar van verlies, ze niet te gering mag schatten. Rekent men nu alle overige kosten van vervoer op 10 pCt., zoo heeft de Poolse fabriekant van lijnwaad wel geen beschermend regt van 150 pCt., welke duidelijk nergens toe komt, dan om de kassen der schatkist ledig te houden, maar toch altijd de bovenmatige bescherming van 50 pCt. Terwijl nu in het Duitse toverbond de lijnwaad-fabrieken door een regt van 10 à 20 pCt. genoegzaam beschermd zijn, kan de buitengewoon hooge Duitse bescherming niet alleen den invoer van lijnwaad uit Polen, maar de smokkelhandel daarvan naar Nederland toe, dat een woord, de Poolse fabrieken kunnen geen enkel el lijnwaad, dat aan deze zijde der grenzen omstreeks 21 thalers kost, voor 41 thalers leveren. — Dit feit bewijst voldoende tegen het gansche stelsel. Het berooft den staat van zijne inkomsten en daardoor van de middelen tot andere verbeteringen; het maakt de waren onmatig duur, vermindert dus haar gebruik, en daardoor het verkeer en belet het ontstaan van nieuwe fabrieken: aan de bestaande geeft het geen andere verbeteringen noch genoegzamen aftrek en geleendheid tot uitbreiding. Bekend is de gewoonte van Duitse handels-reizigers om bij hunne terugkomst hunne oude kleederen in Polen te laten, dewijl zij voor de opbrengst van deze zich nieuwe kunnen aanschaffen. Met deze hooge prijzen der gefabriceerde goederen ten gevolge van het verbod, staat de geringe waarde van alle voortbrengselen van den landbouw in een sterk sprekende onevenredigheid, en alsof het handels-stelsel een omkeering van alle natuurlijke trekkingen bedoelde, legt men op rundvee, paarden en vee een hoog regt van uitvoer, en maakt dit het hoofd-opbrengst van het tol-stelsel. Gelijk ongetwijfeld fabrieken, wanneer zij uit de natuurlijke behoeften haren oorsprong ontleenen en met het algemeen welzijn hand aan hand gaan, op den landbouw en de opbrengst van den grond gunstig werken, bewijzen de omstandigheden, in Polen en Rusland, dat zij ook een zeer nadeeligen invloed op den landbouw van den grond oefenen, wanneer zij een kunstig, de kapitalen en krachten des landbouwgeleend leven bezitten. De waarde van de landgoederen in Rusland en Polen staat tegenover Pruisen als een tegen drie, dikwijls zelfs een tegen vier, waardoor de eigenlijke waarde der goederen in Polen en Rusland veel lager is dan in Pruisen. De belasting op het verbruik, welke in Polen nog, en die de hooge belasting op den invoer, geheven wordt, is zeer onnatuurlijk. Deze is dikwijls hoger dan het regt van invoer en maakt ook de bekende vermindering van de waarde der goederen.

gefabriceerde goederen nog drie of viermaal hooger schijnt; daarenboven brengt het land de heerlijkste tarwe op en het slagvee kan drie- of viermaal goedkooper dan in Polen of Rusland verworven worden. Wanneer het kapitaal dus voor den landbouw zes- of achtmaal meer waarde heeft dan voor de fabriek-nijverheid, — is het dan niet overstandig het met geweld aan gene te onttrekken en tot het laatste te gebruiken, eenige fabrieken in het land te roepen en geheel streken grotendeels of weinig bebouwd of geheel ongebruikt te laten liggen? En hoe dan, wanneer de grenzen eens door oorlog of andere gebeurtenissen geopend worden, zoo als toch vroeger of later gebeuren zal? Op eenmaal zal de gansche nijverheid — het werk van zoo veel moeite en inspanning — in het niet terugzinken, gelijk een gebouw zonder grondvesten, waarvan men de zijnen wegneemt, en het uitgestrekte rijk zal tot in zijn binnenste getroffen worden. Men beschouwt, misschien niet zonder reden, het Russische handelsstelsel als met een staatkundig doel ingesteld: doch is het staatkundig, zich met geweld in eenen toestand te brengen, in welke men van iedere opening der grenzen het grootste gevaar, van iederen oorlog den ondergang der gansche nijverheid te wachten heeft? Rusland boeit door zijne handels-politiek zijne eigene armen en verlamt de ontwikkeling zijner magt, hoe langer het daarbij blijft zoo veel te dieper zal het er het nadeel van ondervinden. Zekerlijk kan het thans niet van het eene uiterste tot het andere overgaan, niet van verbod tot onbepaalde handelsvrijheid; het heeft belangen te voorschijn geroepen, op welke het zelfs bij hun kommervol bestaan acht behoort te slaan; maar nadering tot eene meer billijke handelswetgeving is niet enkel wenschelijk, maar iedereen dag wordt het zelfs gebiedend noodzakelijker. (A. A. Z.)

Ingezonden stukken.

Belasting op weelde.

Men vindt in het Handelsblad van den 18den dezer, onder de ingezondene stukken, een artikel, geteekend G. B., behelzende rechtmatige jerniades over het drukkende der belastingen in ons vaderland, terwijl er nog zoo veel te vereenvoudigen en te bezuinigen valt, en er (moet het zijn) nog zoo veel andere, den overvloed en de weelde treffende, belastingen ingevoerd zouden kunnen worden. Dat de belastingen tot de onmatige hoogte, waarop men dezelve houdt, knellend zijn; dat vooral de aadels en de eerste levensbehoeften eenen zwaar drukkenden last voor de geringere standen uitmaken; dat over het algemeen ons belastingstelsel zeer ongelijmatig werkt, en, met name de belasting op het personeel, hoogst eenzijdig drukt op de middelklasse; — dit een en ander komt mij voor aan geene tegenspraak onderhevig te zijn. Intusschen kan ik met G. B. niet zoo geredelijk instemmen, dat er nog veel uitbreiding zou kunnen gegeven worden aan belastingen, die de weelde, of den overvloed treffen. Wanneer men onder het bestaande stelsel klaagt, dat de middel- en geringe klassen te zwaar gedrukt worden, dan moet men hieruit vooral niet het gevolg trekken — waartoe, velen zich laten wegslepen — dat de hoogere standen, de weelde, niet hoog genoeg zwaar belast zijn. Het tegendeel is waar. De ongelukkige personen, wat, tot welke verbetering men maar niet schijnt te kunnen geraken, drukt alle standen zwaar; vooral, de talrijke, hongerigen worden er gevoelig door getroffen; deze, met en behalven de vele andere lasten van allerlei naam bij aard, maken een zoo aanzienlijk bezwaar uit, dat men wel met geenrelei schijn van billijkheid, zal kunnen beweren, dat eenige hoogenstaande stand te weinig belast is op zich zelve. De eenzijdige druk der lasten op de middel- en geringe klassen kan mij dus voor, in eenen betrekkelijken zin te moeten worden verstaan. De lasten — en zulks vooral door de overdrijving der opcenten — zijn over het geheel veel te hoog; en die veel te hooge lasten zijn daarenboven ongelijmatig verdeeld in het nadeel der mindere standen; en ziedaar, mijns bedinkens, den varen stand der zaken. Het behoort dus de zegg. der regering te zijn, den druk der lasten op de eerste levensbehoeften en al hetgeen verder de mindere klassen bezwaart te verlichten, daaraan is dringende behoefte, welke zich ook, bij het toenemend verval van neringen en bedrijven, en de schrijnendste toegenomen behoefte der armen, meer en meer doet gevoelen; maar in geen enkel deele volgt hieruit, dat

men die aan te brengen verlichting moet daarstellen door nieuwen druk op weelde en overvloed; wanneer deze, namelijk, zoo als werkelijk het geval is, reeds zwaar genoeg zijn belast. Men bedenke toch, dat alle overmatige belasting op weelde verderfelijker terugwerkt op de middelklasse; terwijl overzalks de schatkist op zodanige belasting niet meer rekenen kan, zoodra er overdrijving plaats heeft; want afschaffing der objecten van weelde is dan geredelijk voor de hand, en wordt te eerder te baat genomen, naarmate men de objecten van weelde te gemakkelijker, zonder eigenlijk ongerief, kan ontberen. Een goed staathuishoudkundige zal daarom zeer behoedzaam zijn in het belasten der weelde; deze, zoo veel immer mogelijk, ontzien, en steeds het laissez faire tot grondregel aannemen. — Men zal de geringe en handwerkende klassen geen betere dienst doen, dan dezelve in de gelegenheid te stellen, iets te verdienen; en de weelde is eene milde bron van verdienste. Door overmatige lasten verstopt men die heilzame bron, en veroorzaakt achteruitgang en armoede. — Men verliest te veel uit het oog, bij het ontwerpen van belastingen, die de weelde moeten treffen, dat niet daarbij op den voorgrond moet staan de vraag, wat zou de rijke voor dit of dat object van weelde of liefsheerij kunnen, maar veelmeer, wat zou hij er voor willen betalen. — Er zijn veel menschen, die, naarmate hunner middelen, praal en pracht willen ten toon spreiden, en zich genietingen verschaffen. Maar op verre na zijn niet allen genegen het regt daartoe voor eene zware belasting te koppelen. Slechts dan, wanneer de belasting zeer matig gesteld is, kan men er iets goeds van hopen; nimmer moet de last zoo zwaar opgelegd worden, dat dezelve afschaffing der objecten van weelde veroorzaakt. En grootelijks staat er bij het belasten der weelde te letten op de gesteldheid der ingezetenen. Is er bloei en welvaart, en zijn de overige lasten matig, dan kan, naarmate van den gunstigen toestand der maatschappij, de taks der weelde-belastingen iets hooger zijn dan onder tegenovergestelde omstandigheden. Men zal zich dan gemakkelijker eenige hooger contributie voor zijne buitengewone genietingen getroosten. In onzen toestand, echter, daar verval en achteruitgang aan de orde van den dag zijn, en daar men niet keeren of wenden kan zonder den fiscus in de handen te vallen, — bij ons moet men zich zorgvuldig voor alle overdrijving van den taks der weelde-belastingen wachten; zonder dat verval niet in grove misrekeningen en ondermijnt den geringen stand. Nemen wij, om uit velen slechts iets te noemen, de belasting op broei- en trekkast-ramen, door G. B. gewild, tot voorbeeld. Op zich zelve, in abstracto, beschouwd, zal men niets tegen de belastbaarheid der trekkassen, en broeiramen als objecten van weelde kunnen inbrengen. Niets kan billijker onder de categorie van luxe gebracht worden dan de door kunst gekreefde fijne vruchten, waarvoor men op buitengewone en in groote tuinen de broeijtuinen moet aanleggen, juist omdat deze zoo bepaaldelijk voor vruchten van luxe aardigheid zijn, en niet anders gemiddeld kunnen ontbeerd worden, juist daarom zijn dezelve als grondslagen voor belasting, zeer wankelbaar. Drukt men te sterk op de broei- en kast-ramen, dan breken de glazen, dat wil zeggen: wordt de belasting te zwaar opgelegd, dan schaft men die broeijtuinen af, en vergenoegt men met de perken en druiven van zijne hantelen. Men zou dus moeten zorgen, den taks niet te matig te stellen, zoodat niemand, om het bedrag der belasting, zijn genot wilde wegdoen, en hetgeen nog in het opzigt opdat niet inbreuk werde gemaakt op de belangen der arbeidende klasse. Het belang toch der klasse bij het instandhouden van dergelijken objecten van weelde, is ongetwijfeld veel grooter dan het belang van den rijken grondbezitter in het genot van eenige vruchten. — Men denke slechts hoe velen door de werkzaamheden op buitengewone goederen, een stuk brood verdienen. Wanneer men zulke plaatsen grootere broeijtuinen worden aangehouden, vermeerderen de werkzaamheden, en is er dus een groter getal tuinknechts en dagloners noodig. Daarenboven, hoeveel handwerklieden komen er niet bij de daarstelling en het onderhoud der broeijtuinen — welke uit haren aard een veel reproductie van arbeid, te pas! Timmerlieden, metselaars, glazenmakers, schilders, rietdekkers, enz. deze alle verdienen er ieder het zijne aan, en deze, alle, zouden in de eerste plaats op eene smartelijke wijze de reactie ondervinden van een te laag opvoering der belasting op deze objecten van weelde. Nog eens: verlichting van de lasten, die de middel- en

geringe standen drukken, is hoogst noodig; maar dit behoort niet te geschieden door overbelasting op de weelde; dit behoort eeniglijk en alleen te geschieden door inkrimping en vereenvoudiging der veel te hoog opgevoerde staatshuishouding. Langs den weg van vereenvoudiging en bezuiniging alleen kan men tot gewenschte uitkomsten geraken. De eerstdaags te verwachten beraadslaging over de staats-begrooting voor 1844 en 1845 zal doen zien, of de vertegenwoordigers des volks er ook zoo over denken.

januari 1843.

V. W.

Burgerlijke Stand.

TE ARNHEM:

Van 20 tot en met 25 januari.

Gehuwd: B. Berndsen met A. Smits.

Bevallen: M. P. Wamsteker, geb. Mijndard. D. — J. Hoff's, geb. van de Pavert, Z. — H. A. Freriks, geb. Soaverein, Z. — G. Coers, geb. van Son, D. — A. C. Wesselingh, geb. van Giezen, Z. — B. van Omme, geb. Hermesen, D. — J. Arnoldus, geb. Putman, Z. — A. M. ten Hild, geb. Grundler, D. — J. Schilder, geb. de Lang, D.

Overleden: A. Oostveen, echtgenoot van M. Meenwissen, 75 j. 7 m. — W. Schilder, 4 j. 4 m. — E. Vos, 8 m. — L. Frank, 9 j. — Doodgeb. Z. van G. J. van Bree en M. Worrings, C. van Lottum, echtgenoot van A. Betz, 50 j. — Doodgeb. Z. van J. Breidenbach en A. Bekker, H. Gommers, 37 j. — J. A. Moeleman, echtgenoot van H. Aalders, 34 j. — H. van Dort, 23 j. 4 m.

TE NIJMEGEN:

Gehuwd: P. Tesser met J. M. van der Pol. — P. Jansen met M. C. Clemens.

Bevallen: M. Jansen, geb. Luermans, D. — J. H. Berlijn, geb. Klek, D. — G. J. van Eijkelen, geb. Gores, Z. — D. F. Brants, geb. ter Burgt, D. — G. Rijnders, geb. Janszen, Z. — J. Rovers, geb. Kropman, Z. — A. M. van Haaren, geb. Haveskes, D. — C. Strunck, geb. Hagen, Z. — E. van Duuren, geb. Asman, D.

Overleden: J. G. Niesse, 51 j. — H. C. A. Aldenbach, 2 m. — C. G. Huijding, 3 m. — M. Hartevelt, 24 j. — Doodgeb. Z. van Derksen en J. L. Heberer. — J. W. Scher, 4 w. — J. Marneef, 8 d. — H. M. van Gulpen, geb. van Voorthuizen, 83 j. — Doodgeb. Z. van Schraven en J. Giesbers.

TE ZUTPHEN:

Gehuwd: Geene.

Bevallen: S. Moses, geb. van der Staal, Z. — C. E. Makkink, geb. Heijers, D. — H. W. Berkeveld, geb. J. Makkink, geb. Muijderman, D. — S. Lievers, geb. van Hummel, D. — E. Reesink, geb. Breukink, Z. — J. Schuring, geb. Hartsink, D. — J. Lodewijk, geb. Klein Budden, D.

Overleden: J. J. Blomberg, 60 j. — D. van Rhee, 80 j. — J. van der Linden, 71 j. — A. T. Sletterink, 1 m. — E. M. Slatager, 75 j. — A. van Kamen, 31 j. — H. Lebbink, 5 d. — W. H. Hueting, 2 j.

TE ZEEL:

Gehuwd: J. W. van Duijn met C. Bekker, weduwe H. van Uden.

Bevallen: P. de Bree, geb. Vermeulen, D. — G. B. Huisdans, D. — H. de Smits, Z. — G. M. van den Heuvel, geb. de Ven, D. — H. Bergenthuin, geb. van Burik, Z.

Overleden: N. Boelard, 18 j. — J. J. Kannenberg, 70 j.

Advertentiën.

Het PLAATSELIJK BESTUUR VAN APELDOORN is voornemens, onder hoogere approbatie, op den 7den Februarij 1843 te doen inzetten, en acht dagen daarna, zijnde den 14den Februarij daaraan, beide des morgens ten elf ure, op het Raadhuis te Apeldoorn, te verkoopen:

De oude GEVANGENIS, met daaraan anexo CLIPSWONING en TUIN, gelegen bij de Nieuwe Kerk, te Apeldoorn, aan den Straatweg, naar het Loo.

Nadere informatiën zijn bij het voormelde Bestuur te bekomen.

De Notaris COLENBRANDEER, te Nijkerk, zal, namens zijne Lastgevers, op Dingsdagen, den 31sten Januarij en den 7den Februarij 1843, des avonds om 7 uur, in het Logement de Gouden Leeuw, te Nijkerk, bij inzet veilen en aan de meestbiedenden sijnal verkoopen, de nabescrevene alle in de Gemeente Nijkerk gelegene:

ONROERENDE GOEDEREN, als: Onder NIJKERK:

2 Bunders, 31 Roeden en 60 Ellen TABAKSLAND, aan den Straatweg de Hooge Eng en het Hoekje genaamd, met de daarop staande en daartoe behoorende TABAKS-SCHUUR, ARBEIDERS-WONING, KISTEN, LUIKEN en SPIJLEN; 2 Bunders, 20 Roeden en 50 Ellen TABAKS-

LAND, aan den Straatweg, de Lage Eng genaamd, met de daarop staande en daartoe behoorende TABAKS-SCHUUR, ARBEIDERS-WONING, KISTEN, LUIKEN en SPIJLEN;

94 Roeden en 10 Ellen TABAKSLAND, op den Brink, de Haar genaamd, met de daarop staande en daartoe behoorende TABAKS-SCHUUR, ARBEIDERS-WONING en SPIJLEN;

52 Roeden en 30 Ellen TABAKSLAND, op den Brink, Vle-en-Eng genaamd, met de daartoe behoorende KIST en LUIKEN;

59 Roeden en 80 Ellen BOOMGAARD, op den Brink, Vle-en-Eng genaamd;

Een en ander dadelijk bij den toeslag te aanvaarden.

IN NIJKERK:

Een onlang nagenoeg geheel vertimmerd HUIS, staande aan de Holkerstraat, met eene daar naast staande WONING, en eene daar achter staande TABAKS-SCHUUR en ARBEIDERS-WONING, uitkomende aan de Kruidsteeg, benevens het daartoe behoorend Erf, groot 4 Roeden en 98 Ellen; waarvan de woning aan de Holkerstraat mondeling is verhuurd aan N. VAN RIJSEN voor f 36 'sjaars, en het overige, bij Meijufvrouw de Weduwe J. TEN BRINK Az. in eigen gebruik, kan aanvaard worden beloken Paschen eerstkomende;

Twee WONINGEN onder één Dak, staande aan de Kruidsteeg, met ERF en TUIN, groot 6 Roeden en 82 Ellen; mondeling verhuurd aan de Weduwe J. KAAS, en de Weduwe C. VAN DEN BOR, iedere woning voor f 34 'sjaars;

Twee WONINGEN, onder één Dak, staande aan den Brink, met ERF en TUIN; groot 4 Roeden en 10 Ellen; mondeling verhuurd; de eene Woning aan H. VAN DEN HENGEL voor f 32; de andere aan W. EGBERS voor f 30 'sjaars;

Een op den Hoek van het Plein en de Kloostersteeg staande welbekant WINKELHUIS, en daarmede vereenigd, thans tot Katoenweverij dienend FABRIEKGEBOUW, met twee SCHUREN en annexe KAMER-WONING, benevens ERF en GROND, groot 11 Roeden en 26 Ellen; van welk, uithoofde van stand en ruime Bergplaatsen tot elke affaire bijzonder geschikt perceel, het Fabriek-Gebouw is verhuurd aan den Heer J. P. FREIJSS voor f 278 'sjaars tot 10 Januarij 1844; het Winkelhuis met de Schuren aan den Heer W. TEN BRINK Jz. tot beloken Paschen 1845, voor f 150 'sjaars; en de Kamerwoning mondeling aan A. SMINK, voor f 30 'sjaars;

Eene SCHUUR of STALLING en gemetselde Bergplaats voor Gedistilleerd, staande aan het Plein, met ERF en TUIN, groot 23 Roeden en 70 Ellen, daar achter; te aanvaarden; de Schuur en Bergplaats dadelijk bij den toeslag, en de Tuin Martini eerstkomende;

In de Buurtschap DOORNSTEEG:

Eene WONING en SCHUUR, het Vilder-Schuurtje genaamd, met ERF en TUIN, groot 3 Roeden en 30 Ellen; mondeling verhuurd aan EVERT BURGWAAL voor f 30 'sjaars;

Eene BOERENWONING, annexe KAMER en TABAKS-SCHUUR, met KISTEN, LUIKEN, SPIJLEN, ERF, TUIN en aangrenzend TABAKS-LAND; groot 1 Bunder 43 Roeden en 50 Ellen; waarvan het Huis mondeling is verhuurd aan G. SCHRASSER voor f 50 'sjaars, en de Kamer aan C. KAMPJES voor f 24 'sjaars; terwijl al het overige dadelijk bij den toeslag is te aanvaarden;

1 Bunder, 14 Roeden en 10 Ellen TABAKSLAND, de Lange en Korte Akker genaamd, met de daarbij staande KIST en LUIKEN, dadelijk bij den toeslag te aanvaarden;

Eene SCHUUR en WONING, met HOOIBERG, ERF en TUIN, groot 7 Roeden en 50 Ellen; mondeling verhuurd aan AALBERT VAN BOKHORST voor f 33 'sjaars;

1 Bunder en 91 Roeden TABAKS-LAND, de Schulpkamp of Molenkamp genaamd, met de daartoe behoorende 22 HANGEN in eene daarbij bestaande Tabaks-Schuur, en de in dat gedeelte dier Schuur aanwezige SPIJLEN; dadelijk bij den toeslag te aanvaarden;

Omtrent alle welke, bij Biljetten breeder omschrevene percelen nadere inlichtingen verkrijgbaar zijn ten Kantore van opgemaelden Notaris, alwaar ook de bewijzen van Eigendom en de koopvoorwaarden, drie dagen vóór de eerste veiling, zullen ter lezing liggen.

TIEN DUIZEND GULDEN!

Tegen 4 pCt. wenscht men ten spoedigste als EERSTE HYPOTHEEK of VASTE GOEDEREN te plaatsen eene som van 4000 tot 10,000 Gulden. — Met franco-brieven zich te adresseren ten kantore van den Advokaat PUTMAN CRAMER, in de Koningstraat te Arnhem.

+++ MAN en VROUW, zonder Kinderen, + van de Roomsche-Catholieke Godsdienst, de + Man gesikt met Paarden om te gaan, ter oppassing, en met twee te kunnen rijden, en verdere werkzaamheden; de Vrouw berekend voor Melkmeid, ter oppassing van het Vee, de Melkerij en goed Botermaken verstaande, kunnen zich; met franco-brieven, onder Letter K, wenden aan den Heer W. J. THIEME, Boekhandelaar te Zutphen, met bewijzen van een goed en eeglijk gedrag en hameur, en aan geen starcken drank verslaafd.

KANTOOR van PLAATSVERVANGING voor NATIONALE MILITIE, te Arnhem.

De Ondergeteekende, gedurende onderscheidene ren zich onledig gehouden hebbende met het stelling van Plaatsvervangers en Nommervwisselaars voor Nationale Militie, heeft de eer zijne geachte Begunners te berigten, dat, even als vroeger, op goede zeer aannemelijke voorwaarden, voor de aanstaande ligting zijn te bekomen PLAATSVERVANGERS en NOMMERVERWISSELAARS, voor welke hij, gedurende den bij de wetten op de Nationale Militie gevorden diensttijd, ten volle instaat; dat wijders, (mits van de loting daaromtrent contracterende) tegen eene vast som of premie, waarborg kan verkregen worden, omtrent het eventueel dienstpligtig worden der lotelingen blijvende alle kosten, geene uitgezonderd, voor zijne rekening; belovende eene prompte en civiele diening.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij de Heeren Agenten, te Arnhem ten zijnen kantore; te 136; te Nijmegen, aan het kantoor aldaar; te Zutphen en Brummen, bij den Heer M. P. PONTGEN; te Tiel, bij den Heer J. WILLEMSSEN; te Zaltbommel, bij den Heer GODTSCHALK; te Doetinchem bij den Heer TERMAAT, Notaris; te Alten, bij den Heer P. BUHL; te Apeldoorn, bij den Heer KAPPEL; te Ede, bij de Heeren D. PRINS en J. DER KRAATS; te Eibergen, bij den Heer P. ONDERBERG; te Kesteren, bij de Heeren J. C. VAN WAGEN en A. W. DE HAAS; te Lachem, bij den Heer J. C. PASTEL; te Terborgh, bij den Heer P. J. BRANT; te Wamel, bij den Heer P. BRANDS VAN ZOEST; te Winterswijk, bij den Heer J. HOEMAN; te Wijchen bij den Heer P. DEUTS. Brieven franco.

Arnhem, den 23sten Januarij 1843.

F. H. SEWERD,

Pastoorsteeg Wijk D. N.

CONCERT.

+++ De Ondergeteekende verwittigt bij +++ het geëerde publiek, dat zijn CONCERT +++ (op hetwelk een gedeelte van het Oratorium Paulus, van MENDELSSOHN-BARTHOLDY zal worden opgevoerd) zal plaats hebben op Maandag 30sten Januarij 1843.

Arnhem, 11 Januarij 1843.

C. R. MARX,

NB. NB. De Hoog- en Nederduitsche tekst van het Oratorium Paulus, is, voor prijs van 25 Centen te bekomen bij Boekhandelaar G. VAN ELDE, THIEME, in de Bakkerstraat.

SCHOUWBURG TE ARNHEM, Théâtre des Variétés,

Onder Directie van W. HEMPSEL, No. 12 van het Abonnement.

Op Woensdag den 1sten Februarij 1843.

DE TOOVER-FLUIT

Zangspel in een Bedrijf; muziek van MOZART. Alsaxis: de Heer M. D. VOET, eerste Tenor van Amsterdamschen Schouwburg.

Hierna:

INTERMEDE MUSICALE:

- No. 1. Aria uit de Opera Don Juan, muziek van MOZART; te zingen door den Heer M. D. VOET.
- No. 2. Die Sterne, Romance (Hoogduitsche) door den Heer VOET.
- No. 3. Holde Liebe, vocaal Lied voor 3 stemmen; te zingen door de Heeren VOET, VAN LEEUWEN en ED. BANNERG.

Ten slotte der voorstelling

JA EN NEEN

Vaudeville in 3 bedrijf.

BEIDE STUKKEN NOOIT ALHIER VERTOOND.

Marktprizen.

Arnhem, 27 januari 1843.

Oude Weit van f 00.00 tot f 00.00; Nieuwe Weit van f 7.75 tot f 9.10; Rogge van f 7.10 tot f 7.60; Boven van f 5.20 tot f 5.80; Garst van f 0.00 tot f 0.00; schein Haver van f 00.00 tot f 00.00; Voerhaver van f 3.00; Witte Boonen van f 00.00 tot f 00.00; Boonen van f 6.10 tot f 6.40; Graauwe Erwt van f 00.00; Groene Erwt van f 9.00 tot f 00.00; Erwt van f 6.50 tot f 00.00; Koolzaad van f 00.00; Avelzaad van f 00.00 tot f 00.00; Boter van f 00.00 tot f 00.00; Aardappelen van f 1.50 tot f 0.64 tot f 0.74 het pond.

Waterhoogte te Arnhem

Den 28 Jan. 1 El 8 Palm 0 Buim; gew. 0 Duim;

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekhandelaar.